

Obec Zářecká Lhota

Program rozvoje obce

na období 2025 – 2030

OBSAH

ÚVOD.....	3
A. Analytická část.....	4
A.1 Charakteristika obce.....	4
1. Území	4
2. Obyvatelstvo.....	6
3. Hospodářství.....	9
4. Infrastruktura	10
5. Vybavenost.....	11
6. Životní prostředí.....	13
7. Správa obce	15
A.2 Východiska pro návrhovou část.....	20
SWOT analýza	20
Limity budoucího rozvoje obce Zářecká Lhota	21
B. Návrhová část.....	23
B.1 Strategická vize	23
B.2 Programové cíle	23
B.3 Opatření.....	23
B.4 Podpora realizace programu	25

ÚVOD

Základním plánovacím dokumentem obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, **je program rozvoje obce**. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Smyslem tvorby bylo na základě popsání situace v obci, názoru občanů a diskuse pracovní skupiny formulovat představy o budoucnosti obce včetně navržení aktivit, které pomůžou tyto představy dosáhnout.

Tento dokument byl vytvářen v první polovině roku 2013 na období let 2014–2020. Hlavním řešitelem za obec byla místostarostka Michaela Sejkorová, další členové realizačního týmu byli starosta Petr Kazda a místostarosta František Eliáš.

V rámci procesu tvorby PRO byla také vytvořena z reprezentantů veřejnosti pracovní skupina, která se aktivně podílela na formování výsledné podoby tohoto dokumentu. Pracovní skupinu tvořili tito členové:

Brožková Milena st.
Kubíčková Marie
Michalcová Zdena
Rychtaříková Iva
Morávková Petra
Rychtaříková Lenka
Hufová Eliška
Fikejzová Michaela
Lenoch Lubor
Michalec Vladimír
Sychra Jaromír
Strašák Filip
Huf Jiří

V roce 2024 byl dokument aktualizován a doplněn.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 CHARAKTERISTIKA OBCE

1. Území

Poloha

Zářecká Lhota se nachází v Pardubickém kraji, v jihozápadní části okresu Ústí nad Orlicí a spadá pod obec s rozšířenou působností (ORP) Vysoké Mýto. K nejbližším městům patří katastrům sousedící Choceň (2 km západně), Brandýs nad Orlicí (7 km východně), Vysoké Mýto (10 km západně), Ústí nad Orlicí (15 km východně), Litomyšl (20 km jižně). Nejbližší krajská města jsou Pardubice (40 km západně) a Hradec Králové (45 km severozápadně).

Obec s rozlohou 302 ha leží ve výšce asi 350 m nad mořem na návrší nad městem Choceň. Osada Hrádníky, patřící k obci, leží ve výšce asi 300 m nad mořem. Většina území obce se rozkládá na levé straně řeky Tichá Orlice na posledních výběžcích Českomoravské vysočiny. Na severní straně se kopcovité svahy sklání k Tiché Orlici, východní hranici tvoří prudké svahy, které jsou zalesněny. Jižní hranice leží v téměř rovinatém zalesněném terénu a západní hranice probíhá po vrcholu kopce nad Chocní. Územím obce protéká Ostrovecký potok, který v osadě Hrádníky ústí do Tiché Orlice.

Obec tvoří pouze jedno katastrální území a to je rozčleněno na tři zastavěná území:

1. Kruhová náves – původní zástavba kolem návsi
2. Draha – první část obce při příjezdu od Chocně, začala se stavět po první světové válce
3. Hrádníky – nacházejí se osamoceně od výše jmenovaných částí, a to v údolí u Tiché Orlice

Podíl orné půdy v obci na její celkové rozloze činí 38,4 %, ve srovnání s okolními obcemi i ORP je tento podíl nízký. Podíl lesní půdy činí 31,2 % a ve srovnání s okolními obcemi i ORP je spíše vyšší. Oba podíly jsou však téměř shodné s hodnotami za celou Českou republiku.

Historické souvislosti

Nejstarší doklady pobytu lidí na Choceňsku pocházejí z poslední doby ledové, tedy ze starší doby kamenné (tzv. mladého paleolitu, 25 000 – 10 000 let př. n. l.). Dokládají to ojedinělé nálezy pazourkových nástrojů v katastrálním území Zářecké Lhoty, které zde zanechali lovci na svých výpravách za zvěří. Toto místo je nejstarší lokalitou ústeckoorlického regionu, kde je doložen pobyt člověka.

Samotná obec Zářecká Lhota byla patrně založena na počátku nebo v průběhu 13. století. Jako osada se Zářecká Lhota prvně písemně připomíná v historii Chocně v roce 1397. Tohoto roku Jan Krušina z Lichtenburka prodal část Chocně s některými okolními osadami včetně Zářecké Lhoty Hynku Hlaváčovi z Třebechovic. Tehdy se však místo nazývalo Kunšova Lhota. Ve své historii patřily tomuto místu i další názvy: Lhotka, Lhota nad Choceňkem, Lhota za Chocní, Lhota nad Chocní, Zářečí, Lhota Zářečná či Lhota nad Brandýsem. Ani jedno pojmenování obci nevydrželo a dostal se jí název podle polohy – Zářecká, neboť severozápadní hranici katastru tvoří řeka .

Roku 1862 byla v obci postavena kaplička s věžičkou pro zvon, kterým bylo poprvé zvoněno v roce 1866. Za druhé světové války ho však odvezli Němci. V roce 2002 se občané společně zasloužili o umístění nového zvonu, který pravidelně každý den vyzvání. V roce 1893 byl nákladem občanů obce postaven ve středu obce kříž, v současné době je přemístěný do prostoru vedle kapličky.

Pravěká zajímavost – nález ptakoještěra

V roce 1880 byl v malém lomu v Loutovci u Zářecké Lhoty nalezen zajímavý objev – zkamenělé kůstky pravěkého praptáka. Nález pochází z druhohorních vrstev období svrchní křídly (cca 90 milionů let př. n. l.) a jde o neúplnou kostru přední končetiny (křídla) malého pterosauru (přechodný tvar mezi ptákem a ještěrem), který byl přezván na Ornitocheirus Hlavači. Celkově bylo objeveno šest kůstek o délce 42 cm. Rozpětí křídel nalezeného zvířete činilo jen asi 1 – 1,5 m. Originál nálezu je v současnosti uložen v Národním muzeu v Praze.

Hrádníky

Historicky se jedná o lokalitu na skalnatém opukovém ostrohu nad levým břehem Tiché Orlice a Ostroveckým potokem v nadmořské výšce cca 340 m n. m. – tzv. hradiště. Plocha hradiště byla poměrně rozsáhlá – 8,5 ha. Obvyklá plocha hradišť v této době bývala do 2 ha. Areál hradiště je přirozeně chráněn příkrými svahy, místy přímo vystupujícími zvětralými pilíři opukové skály. Severní strana nebyla skalami chráněna, proto zde byl vybudován val, který byl zničen hlavně orbou. Dnes je tato hrana osázena ovocnými stromy a jen terénní vlny naznačují zbytek opevnění. Tímto valem se původně do hradiště vstupovalo.

Severozápadní okraj hradiště je tvořen skalnatým hrotem ostrohu ve tvaru trojúhelníku s rozlohou asi 2 ha. Toto místo bylo ve 13. století upraveno zbudováním tvrze s hlubokým příkopem. Z tvrze se do dnešní doby dochovaly pouze terénní nerovnosti a nepatrné zbytky základů zdí. V místě hlavního objektu tvrze v současnosti stojí chatka z roku 1938, která byla částečně postavena z materiálu z tvrze. Písemné prameny o tvrzi chybí. V místě bylo provedeno v 2. polovině 20. století několik povrchových i sondážních průzkumů.

Další historické souvislosti

V nedalekém okolí obce procházela v minulosti velmi důležitá obchodní stezka – Trstěnická stezka, která vedla z Chrudimi na Vraclav a Litomyšl a poté dále na Moravu. Od této hlavní trasy odbočovala vedlejší stezka, která přes Vračovice, Svatý Jiří, Zářeckou Lhotu, Loutovec a dále údolím Tiché Orlice směřovala k Hradci Králové. Protože procházela hustými tmavými lesy, byla nazvána „Černá stezka“.

Dnešní vzhled obce je z velké části ovlivněn provozovanou zemědělskou výrobou za posledních 100 let. V první polovině minulého století pracovalo téměř veškeré obyvatelstvo v zemědělství, a to na vlastní zemědělské půdě. Z této doby zůstal zachován vzhled většiny usedlostí. Ve druhé polovině minulého století začalo na této půdě hospodařit zemědělské družstvo. Zemědělská půda byla tedy v okolí obce zachována, pouze došlo ke sloučení pozemků do velkých polí.

Významnou roli pro rozvoj obce a mobilitu jejích občanů sehrálo v minulosti vybudování a modernizace blízké železniční tratě č. 10 (Praha – Kolín – Pardubice – Česká Třebová) s rychlíkovou zastávkou v Chocni, která umožňuje rychlou dopravu občanů obce do krajského města Pardubice, potažmo do hlavního města Prahy.

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Obec Zářecká Lhota se sice řadí dle počtu obyvatel mezi malé obce ve srovnání s průměrnými obcemi ČR, ale trend demografického vývoje je v posledních letech velmi příznivý a převyšuje i tak okolní obce či dokonce i města.

Při Sčítání lidí domů a bytů v roce 2001, tedy k 1. 3. 2001 měla Zářecká Lhota 154 trvale bydlících obyvatel, z toho bylo 80 žen, což je 51,9 %. V předproduktivním věku bylo 24 obyvatel (15,6 %), v produktivním věku 95 obyvatel (61,7 %) a v poproduktivním věku 35 obyvatel (22,7 %). Poměr žen a mužů v produktivním věku je téměř shodný (48 mužů a 47 žen). V České republice jako celku bylo předproduktivního obyvatelstva 16,2 %, produktivního 65,4 a poproduktivního 18,4 %. Srovnáme-li tyto údaje, zjistíme, že situace v Zářecké Lhotě je horší než je průměr ČR. Zářecká Lhota má méně dětí, produktivních obyvatel, ale má více obyvatel v poproduktivním věku.

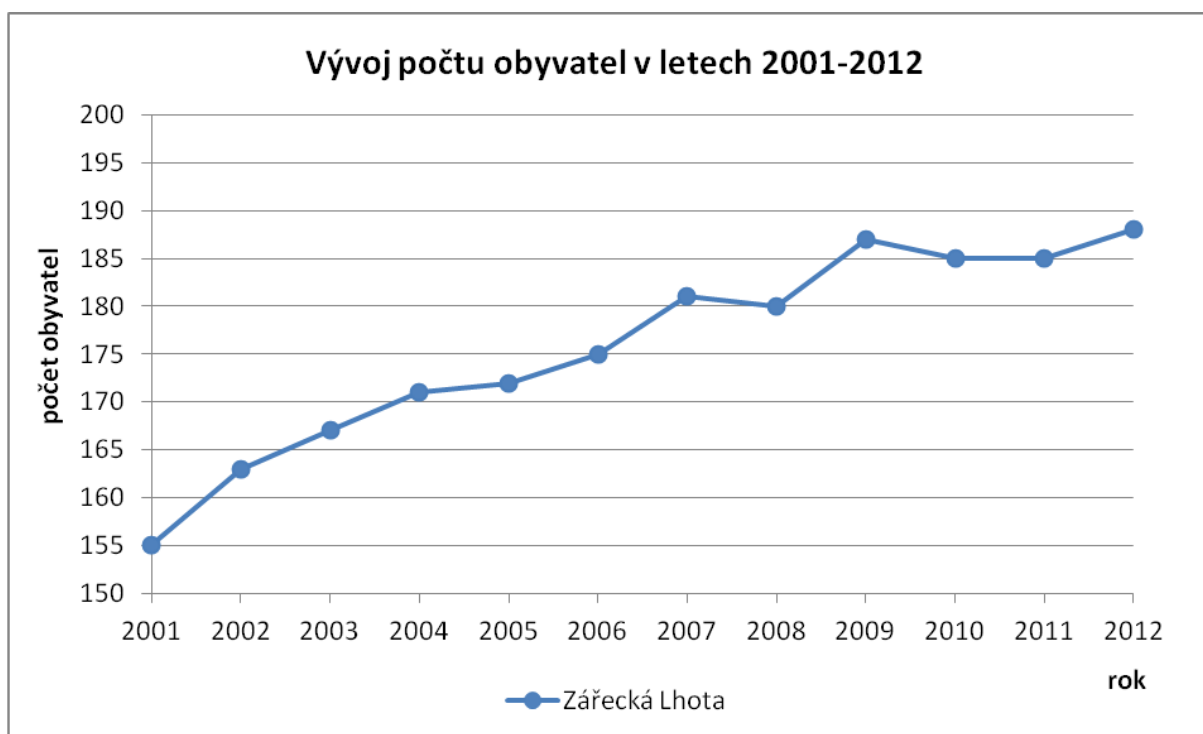
V roce 1991 žilo v obci celkem 156 trvale přihlášených obyvatel. Za deset let tedy nedošlo téměř k žádné změně. Avšak k 11. 6. 2003 měla obec trvale přihlášeno 168 osob, což je nárůst 12 osob za 15 měsíců. Z těchto 168 osob bylo 24 dětí do 15 let a 9 dětí ve věkovém rozmezí 15 – 18 let. K 17. 1. 2007 v obci žilo 182 obyvatel. Tento nárůst ovlivnil zejména vysoký počet narozených dětí v roce 2006.

V roce 2003 byl počet obyvatel 167, v roce 2012 už ale celkem 188 obyvatel, což znamená navýšení celkového počtu obyvatel za 10 let téměř o 13 %. Počet obyvatel obce byl ovlivněn více migrací než přirozenou měnou obyvatelstva. Nejvíce se občané stěhují z důvodu koupě nemovitosti nebo její nové výstavby, dále z důvodu uzavření sňatku.

Vývoj počtu obyvatel obce od roku 2003 do roku 2012

Rok	Přistěhovaní	Odstěhovaní	Saldo migrace	Narození	Zemřelí	Přirozené saldo	Celkové saldo	Počet k 31.12.
2003	4	1	3	0	1	-1	2	167
2004	3	1	2	3	1	2	4	171
2005	1	0	1	0	0	0	1	172
2006	2	5	-3	8	2	6	3	175
2007	7	1	6	2	2	0	6	181
2008	1	4	-3	4	2	2	-1	180
2009	9	2	7	2	2	0	7	187
2010	0	1	-1	2	3	-1	-2	185
2011	4	4	0	1	1	0	0	185
2012	8	4	4	2	3	-1	3	188
Celkem	39	23	16	24	17	7	23	

Zdroj informací: Evidence obyvatelstva obce

Zdroj informací: Evidence obyvatelstva obce

K 31. 12. 2012 žilo v obci 28 obyvatel ve věku nad 65 let a 14 obyvatel nad 80 let. Ve věkové kategorii 55 – 64 let žilo v obci 25 obyvatel a ve věkové kategorii 45 – 54 let 21 obyvatel. Lidé v těchto posledních dvou kategoriích se v průběhu následujících 20 let stanou seniory, což může přinést změnu v poptávce po zdravotnických nebo sociálních službách. Děti do 15 let bylo v obci celkem 34.

Většina dětí v současnosti dojíždí do mateřských a základních škol do Chocně, střední školy volí děti také velice často v okolních městech – Choceň, Vysoké Mýto, Litomyšl, Ústí nad Orlicí, Česká Třebová. Totéž platí i o dojíždě do zaměstnání. Do relativně dobře dostupných krajských měst Pardubic a Hradce Králové dojíždí minimum obyvatel.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva obce patří mezi podprůměrné, nicméně i v této kategorii dochází k postupnému zlepšování. V roce 2001 žilo v obci 3,2 % obyvatel s vysokoškolským vzděláním, což je nejnižší hodnota ve srovnání s okolními obcemi. V Pardubickém kraji činil tento podíl 5,8 % a v celé České republice 7,5 %. V současné době však tento podíl v obci stoupl na 9,2 %, což odpovídá hodnotám za ORP, avšak podle údajů ze Sčítání lidí domů a bytů z roku 2011 tento podíl za průměr Pardubického kraje stoupl na 9,9 % a v ČR dokonce na 12,5 %.

Podle údajů SLDB 2011 se 22,4 % obyvatel přihlásilo jako věřící k nějaké církvi, což vysoce převyšuje hodnotu ČR, která činí 14 %. Podíl ekonomicky aktivních obyvatel činil 48,1 %, což je téměř stejná hodnota jako za ČR, která činí 48,7 %.

Začátkem roku 2020 bylo v obci přihlášeno k trvalému pobytu 214 obyvatel (100 mužů, z toho do 15 let 25 osob a 114 žen, z toho do 15 let také 25 osob). V obci dochází k pomalému pozvolnému růstu počtu obyvatel (viz.tabulka), což je způsobeno výstavbou nových rodinných domů, kde žijí převážně mladé rodiny.

V roce 2020, získala Zářecká Lhota jedno prvenství ze všech obcí v Pardubickém kraji – největší počet dětí pod 15 let na celkový počet obyvatel.

HISTORIE POČTU OBYVATEL OBCE ZÁŘECKÁ LHOTA

Datum	Muži (do 15.let)	Muži (nad 15.let)	Ženy (do 15.let)	Ženy (nad 15.let)	Změna	Celkem
1.1.2024	21	76	16	90	-2	203
1.1.2023	24	75	18	88	-2	205
1.1.2022	24	74	21	88	-4	207
1.1.2021	23	75	23	90	-3	211
1.1.2020	25	75	25	89	-1	214
1.1.2019	26	76	24	89	7	215
1.1.2018	25	75	22	86	9	208
1.1.2017	21	71	21	86	4	199
1.1.2016	21	69	20	85	6	195
1.1.2015	17	69	17	86	0	189
1.1.2014	17	69	18	85	1	189
1.1.2013	14	70	18	86		188

Zdroj: mvcr.cz

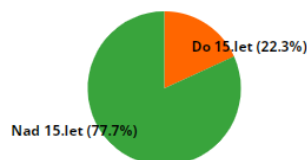
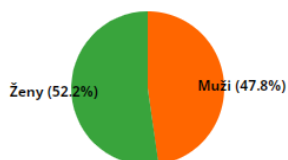

POČET OBYVATEL OBCE ZÁŘECKÁ LHOTA

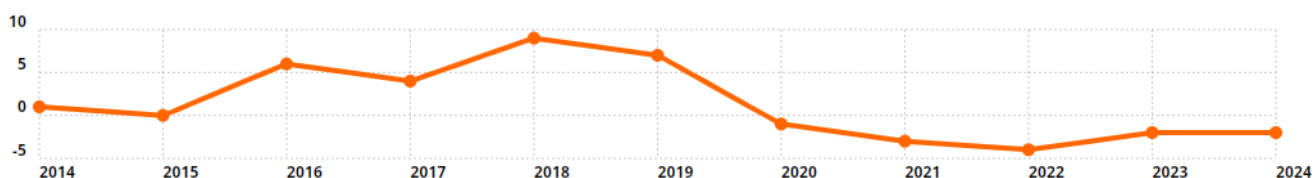
Počet obyvatel k 1.1.2024

Muži (do 15.let)	Muži (nad 15.let)	Ženy (do 15.let)	Ženy (nad 15.let)	Celkem
21	76	16	90	203

ROZLOŽENÍ OBYVATELSTVA OBCE ZÁŘECKÁ LHOTA

ZMĚNY POČTU OBYVATEL OBCE ZÁŘECKÁ LHOTA ZA JEDNOTLIVÉ ROKY

Sociální situace

V obci se nenacházejí žádné národnostní menšiny, sociálně slabí obyvatelé ani problémy s uživateli návykových látek.

Spolková činnost

V obci funguje spolek – **Sbor dobrovolných hasičů (SDH)**, který má silnou členskou základnu složenou ze všech věkových skupin obyvatelstva. SDH je financován z rozpočtu obce. Hasiči se v minulosti tradičně podíleli na dění v obci. Do 90. let 20. stol. prováděli roční preventivní požární prohlídky domů, každoročně organizovali sběry železného šrotu, podíleli se na přípravě Mezinárodního dne žen, Mezinárodního dne dětí, obecních zábav, pálení čarodějnic a na dalších akcích. V současné době organizují některé dlouhodobě zavedené akce a také další nové akce, které se zrodily převážně po roce 2000. Nemalou měrou se podíleli a i v současné době se dále podílejí na pracích provedených pro obec, dnes prováděných převážně formou brigád. Pravidelně se koná jarní brigáda – úklid pozemků, nátěry obecního majetku, příprava dříví apod. Hasiči vlastní požární stříkačku Stratílek z roku 1937, která byla místními dobrovolníky zrenovována, je plně funkční a od roku 2020 vystavena v přízemí budovy obecního úřadu. Vybavení jednotky se pravidelně modernizuje. V roce 2015 byl zakoupen vůz Ford Transit 280S z finančních prostředků Krajského úřadu Pardubického kraje a obce Zárecké Lhoty. SDH se pravidelně účastní okrskových závodů a to v kategorii mužů i žen. Naše obec jeden ročník těchto závodů pořádala a na další hasičskou soutěž se chystá. SDH se pravidelně účastní zkoušky strojů i hasičských závodů a místní hasiči jsou připraveni k zásahu.

V zimní sezóně 2009/2010 byl založen **hokejový klub HC Hasiči Zárecká Lhota**, který se účastní zápasů Městské hokejové ligy v Chocni. Zápasů se odehrávají na zimním stadionu v Chocni.

V září roku 2012 zahájil svoji činnost **kroužek Trosečníci** - parta předškolních a školních dětí z vesnice se kterými pracují 2 vedoucí. Schází se s výjimkou každý pátek na hodinu a půl. Při šeredném počasí zůstávají v klubovně a jen co je hezky vyráží do místní krásné přírody. Děti se učí vázat uzle, luštit šifry, týmově spolupracovat, vyrážejí na výlety do blízkého i vzdáleného okolí.

Za činnost mládeže obdržela obec v roce 2015 od Pardubického kraje tzv. Bílou stuhu. Zárecká Lhota uspěla v soutěži Vesnice roku Pardubického kraje.

Občané obce mají možnost využívat místní knihovnu, která nabízí výpůjčku 1x měsíčně.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

V obci fungují soukromí podnikatelé, kteří svoji živnost provozují doma.

Většinu pozemků v katastru obce obhospodaruje Zemědělské obchodní družstvo Zálší, které zde provozuje jednu halu pro chov skotu. Pěstovanými plodinami jsou nejčastěji řepka olejka, kukuřice, vaječná, obilí. Průmyslové podniky se v obci nenachází, pouze malé řemeslné dílny (truhlářství, výroba hraček, zednictví apod.). Pozemkové reformy neproběhly, ani se nepřipravují. V budově Obecního úřadu fungovala řadu let soukromá prodejna se smíšeným zbožím. Nyní tyto prostory slouží jako klubovna dětem. Žádné další služby v obci nejsou, neboť jejich zbylé celé spektrum je velmi dostupné pro občany obce v nedaleké Chocni.

Obec nepatří mezi turistické cíle, tudíž zde cestovní ruch není významněji rozvíjen. Jediné možné turistické atraktivita představují tyto historické zajímavosti: osada Hrádky, kde

v minulosti stávala tvrž; lom, kde byl nalezen pravěký ptakoještěr nebo kaplička na návsi. Nenachází se zde ale žádné ubytovací ani stravovací zařízení nebo turistické infocentrum. V budově Obecního úřadu je sál pro 60 osob, v centru se nachází dětské hřiště a antukové hřiště.

Z nejbližšího města Chocně vede až na okraj obce cyklostezka, která ale však spíše slouží občanům pro dopravu za prací a do škol než turistům. Obec získáním dotace zrealizovala navazující úsek cyklostezky vedoucí intravilánem obce. V osadě Hrádníky se nachází chaty (pro sekundární bydlení).

Trh práce

V roce 2008 byla nezaměstnanost v obci 2,86 %, v roce 2011 to už bylo 8,57 %, což je ale stále menší hodnota než hodnoty za ORP, kraj nebo stát. Polovina nezaměstnaných jsou evidováni na úřadu práce déle než 12 měsíců (tzv. dlouhodobá nezaměstnanost). Podle údajů SLDB v roce 2011 vyjíždělo za prací 62,5 % obyvatel. Tento údaj vysoce převyšoval průměr za obce s ORP Vysoké Mýto, který činí 34,5 %, i údaj za celou ČR, který činí 24,8 %.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

V roce 1984 byly zahájeny práce na stavbě vodovodu na Drahách, do něhož byla voda přiváděna ze studny v Divíně. V současné době využívá tuto studnu kolonie zahrádek na Kopanínách, jelikož od 90. let je voda do celé obce přiváděna ze Svatého Jiří. Při rekonstrukci rybníka v roce 2008 byl vybudován přepad ze studny, který je veden trubkou pod polem, vyústí v zadní části rybníka a jeho účelem je napájení rybníka. Studna i vodovod v části Draha zůstaly ve vlastnictví obce. V roce 2012 došlo k sepsání smlouvy o provozování vodovodu s Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a. s.

V roce 1994–1995 byl vybudován nový vodovodní řád včetně přípojek pro původní část obce kolem návsi. Voda je do obce přiváděna z obce Svatý Jiří přes vodojem v Loučkách. Vodovod byl přiveden ke všem domům, ale není všemi občany využíván. Někteří používají vlastní studny. V části Draha je kapacita napojení na vodovod vyčerpána, proto již není možné se v této části na stávající vodovod napojit. Řešením by bylo vodovod v této části rekonstruovat. První část svodu povrchových vod se budovala na Drahách v roce 1970 a 1971. Druhá část ve vsi se dělala postupně v průběhu 80. let. V roce 1988 se položily betonové trubky v Dolech a v roce 2000 se budovala kanalizace v části u rybníka. Ze dvou vyústění kanalizace se pravidelně 4x do roka odebírají vzorky a zkoumá se jejich složení.

V roce 2011 v rámci modernizace silnice byla položena nová kanalizace pod vozovku v úseku začínajícím nad trafostanicí a končícím napojením do hlavního řádu pod požárními nádržemi na návsi. Původní kanalizace v tomto úseku byla zrušena. Na novou kanalizaci byl vypracován projekt včetně stavby čistírny odpadních vod. Celkové náklady byly vyčísleny na 18 milionů Kč. Dotaci na stavbu obec neobdržela, vlastní zdroje v této výši nejsou k dispozici a úvěr v této výši je nedosažitelný, proto k realizaci zatím nedošlo. Nové rodinné domy se napojují do stávající kanalizace přes vlastní čistírny odpadních vod nebo jim bylo povoleno vsakování do pozemků.

Obec není plynofikována, ani se o plynofikaci neuvažuje vzhledem k požadovaným nákladům a nízkému zájmu občanů. Objekty jsou vytápěny vlastními zařízeními na tuhá paliva, některé elektrickou energií, využívána jsou i tepelná čerpadla.

Dopravní infrastruktura

Obcí prochází komunikace II. třídy č. 315 z Chocně do Ústí nad Orlicí, která byla v letech 2011–2012 modernizována. Obec vlastní síť místních komunikací, které pravidelně udržuje. Většina místních komunikací je pokryta asfaltem. Nacházejí se zde dvě zastávky autobusů. Nájezd na nejbližší dálnici (D11) je vzdálený asi 40 km. Železnice prochází územím obce na severním okraji, ale není zde zřízena zastávka obce, nejbližší železniční stanice se nachází v Chocni (cca 2 km).

Podle sčítání dopravy v roce 2010 projíždělo obcí denně 1660 vozidel, z nichž 1388 bylo osobních, 244 nákladních a 28 jednostopých motorových. V dopravní špičce projelo obcí 163 vozidel za hodinu. Cyklistů projelo za den 59. Intenzita dopravy v obci v porovnání s rokem 2005, kdy proběhlo předešlé sčítání dopravy, byla téměř stejná.

Většina parkovacích míst je zajištěna na vlastních pozemcích. Malé parkoviště (cca pro 4 vozidla) bylo vybudováno vedle obecního úřadu. Parkovací místa chybí vedle hřiště v případě konání kulturních a sportovních akcí.

Pro bezmotorovou dopravu zejména za prací a do škol je využívána cyklostezka vedoucí z obce do Chocně. Cyklostezka byla stavěna v několika etapách a na financování byly využity dotace. V roce 2020 byla dokončena poslední etapa cyklostezky vedené obcí. V současné době umožňuje cyklostezka bezmotorovou dopravu nejen do Chocně, ale také bezpečný pohyb občanů po celé obci. Celá cyklostezka (z Chocně a v celé obci) je osvětlena. Obec se připravuje na pokračování cyklostezky směrem k obci Loučky.

Dopravní obslužnost

Přímo obcí projíždějí autobusy, jejichž frekvence je vyhovující. Do Vysokého Mýta (příslušné ORP) se občané dopraví přímými autobusovými spoji, popřípadě s jedním přestupem v Chocni nebo po železnici z Chocně. Do krajského města Pardubice se lze dopravit vlakem ze železniční stanice v Chocni. Přepační doba je vyhovující (20 – 40 minut dle typu vlaku).

5. Vybavenost

Bydlení

V obci se nachází 74 budov s číslem popisným a 3 rozestavěné rodinné domy. Za posledních 20 let přibýlo v obci 25 novostaveb. V obci se nenacházejí nájemní byty.

O výstavbu rodinných domů je v obci zájem. Snahou obce bylo v minulých letech vytvořit plochu pro stavbu rodinných domů, nepodařilo se však vykoupit všechny potřebné pozemky. Výstavba rodinných domů tedy probíhá na soukromých pozemcích - spíše nekoordinovaným způsobem, které stavitelé buď již delší dobu vlastní, nebo se jim je podařilo odkoupit od původních majitelů. V obci se nenachází žádné sociální bydlení, je však dostupné v Chocni.

Školství a vzdělávání

Vzhledem k počtu dětí a blízkosti města se školskými zařízeními obec nezřizuje mateřskou ani základní školu. V základních školách jsou v Chocni děti umístováni bez problémů, v mateřských školách byl minulé roky problém pro nedostatek volných míst (celorepublikový problém). Nyní je už situace lepší a i děti předškolního věku navštěvují školská zařízení v Chocni. Nejvíce navštěvované střední školy jsou v Chocni, Vysokém Mýtě, Ústí nad Orlicí, České Třebové a Litomyšli.

Zdravotnictví

V obci nejsou žádná zdravotnická zařízení. Nejbližší lékaři jsou v Chocni, kde jsou zastoupena téměř všechna potřebná zaměření. Nejbližší nemocnice jsou v Ústí nad Orlicí a Litomyšli. Záchraná služba splňuje legislativně stanovenou maximální dobu dojezdu.

Sociální péče

V obci se nenacházejí žádná zařízení sociálních služeb, občané mohou využít zařízení v Chocni, která však mají malou kapacitu. Obec nemá komunitní plán sociálních služeb. V budově obecního úřadu je umístěna výdejna obědů, které se sem dováží ze ZOD Zálší.

Kultura

Ve středu obce je umístěna budova obecního úřadu se sálem asi pro 60 lidí, který pro většinu konaných akcí vyhovuje. Dále je zde i místnost pro knihovnu. V okolních městech se nacházejí dostupná kulturní zařízení s pestrou nabídkou kulturních akcí. Kulturní památka se nachází na návsi obce – kaplička z konce 19. století.

V současnosti se v obci Zářecká Lhota pořádá pravidelně několik významných kulturních a sportovních akcí:

Lhotecký bál je hojně navštěvovanou akcí konanou během ledna - února.

Pálení čarodějnic je již tradiční akcí pořádanou desítky let. K pálení ohně docházelo na Kamenci, Kopanině, v Divině. Po výstavbě hasičské zbrojnice se hranice k opékání buřtů stává zde.

Den matek je také zavedenou a dobrou tradicí. Děti připravují pásmo písniček a scének pro své maminky a babičky, které kdysi stejným způsobem připravovaly podobná pásma pro své rodiče, tehdy ještě na MDŽ. Tehdy se po vystoupení dětí ještě tancovalo až přes půlnoc a obvykle byla po celý večer dámská volenka.

Poslední dva roky se obnovil svátek MDŽ. Svátek přináší možnost vzájemného setkání mladší a starší generace žen.

Cyklistické závody MTB cross, okruhy Choceňsko – ZářECKO Lhotské se pravidelně pořádaly koncem května ve spolupráci s Josefem Voleským. Vždy přilákaly sportovce z okolí i vzdálenějších míst. Trať v délce 6,4 km vedla kolem obce a jela se celkem 4x. Poslední roky se pořádaly pouze cyklistické závody pro děti do 15 let. Trať je vedena po místní komunikaci v obci a lesní cestě.

Den dětí je akce určená nejmenším občanům obce a měla rovněž dlouholetou tradici. V současné době pořádá Den dětí mnoho organizací v blízké Chocni a děti se účastní těchto akcí.

V létě pořádají hasiči turnaj v minikopané a tenisu, kterého se účastní nejen lhotečtí hráči.

Na přátelském posezení pro důchodce většinou také vystoupí děti nebo je připraven jiný program, např. promítání fotografií, přednáška apod. Pro důchodce je vždy zajištěno bohaté občerstvení.

Během roku jsou na místním rybníku pořádány rybářské závody pro místní a přátele.

Přelom října a listopadu je ve znamení akce pro děti – Lhotecké světýlkování. Místní občané ozdobí své zahrady dýněmi, světýlky a lucerničkami a poté mají všichni možnost krásné procházky obcí s kouzelnou atmosférou. Některé domy nabízejí malým dětem, za jejich návštěvu, i sladkou odměnu.

Začátek adventu je ve znamení společné akce pro děti. Dne 5. prosince navštíví naše nejmenší Mikuláš a jeho družina.

Na Štědrý den se sousedé schází k odpolednímu zpívání vánočních koled v kapličky, kde si příjemně zpestří sváteční den a mohou si do svých domovů odnést Betlémské světlo.

Poslední den v roce je ve znamení tzv. Silvestrovského bruslení – společného setkání na zimním stadionu v Chocni.

V podvečer silvestrovského dne je pořádán za obcí ohňostroj.

Během roku je pravidelně organizováno Vítání občánků. Slavnostně jsou mezi občany obce přivítáni narození děti.

Na hřišti se v průběhu celého roku konají akce spojené s konzumací dobrého jídla, např. ovarové hody, grilování pstruhů apod.

Sport a tělovýchova

Obec je vybavena sportovní infrastrukturou, která odpovídá běžnému standardu této velikostní úrovně obce. V centru obce se nachází areál s dětským hřištěm a hřištěm s antukou, který je možné využívat ke hře tenisu, nohejbalu a dalším kolektivním sportům. V areálu je zázemí se sociálním zařízením a možností občerstvení. Zde se pravidelně pořádají sportovní zápasy, které jsou hojně navštěvované místními i okolními diváky i účastníky.

Na bývalé skládce v Kravském Dolci byla vybudována motocrosová trať hlavně pro místní zájemce, která ale poslední roky přestala být v provozu.

V nedaleké Chocni se nachází mnoho dalších venkovních i krytých hřišť pro jednotlivé druhy sportu, sportovních zařízení a zároveň i mnoho sportovních oddílů.

6. Životní prostředí

Složky životního prostředí

Nenacházejí se zde žádné složky životního prostředí, které jsou ohroženy znečištěním. Jedinou možnou hrozbou je eroze půdy z polí a přívalové deště, které shromáždí velké množství vody na těchto obnažených polích. Jedná se hlavně o pole na jižní straně obce, které se svažují k zastavěné části obce a přímo na ní navazují.

Ochrana životního prostředí

Do území obce zasahuje Přírodní park Orlice, který byl vyhlášen v roce 1996. Jeho posláním je zachovat typický ráz krajiny s významnými a estetickými hodnotami. Jeho součástí je přírodní rezervace Hemže – Mýtkov, jejíž rozloha činí 29,21 ha. Nachází se na katastrálním území Hemží, Zářecké Lhoty, Mostku, Brandýsa nad Orlicí a Chocně. Do katastru Zářecké

Lhoty zasahuje okrajově na jeho severní části. Rezervaci tvoří jižní svahy nad řekou se suťovými lesy na opukových výběžcích a bohatým výskytem hajní květeny, měkkýšů a obojživelníků v přilehlých slepých ramenech řeky Tiché Orlice. Ochranné pásmo se nachází do 50 m od hranic po celém obvodu území.

Obec doposud nezaznamenala překážky ve svém rozvoji, které by mohli být způsobené existencí a limity chráněných území na území obce.

V okolí obce jsou obecní lesy, které jsou udržovány vlastními silami, zejména s pomocí občanů, kteří les čistí.

Odpadové hospodářství

Svoz domovního odpadu je smluvně zajištěn firmou Ekola České Libchavy. Svozové dny jsou určeny podle svozového plánu, většinou jednou za 14 dní. V obci se průběžně třídí odpad – plasty, papír, sklo, kovy, bioodpad a nově také textil. Dvakrát do roka se v obci koná svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu. Poplatek za odpad byl např. v roce 2013 ve výši 300 Kč a v roce 2020 ve výši 400 Kč. Obec neměla v minulých letech vyšší náklady za odpad na obyvatele, nebyl proto důvod poplatků zvyšovat. Ve srovnání s okolními obcemi patřil poplatek v naší obci k nejnižším. V obci se dříve nesvážel plast svozem dům od domu, nezajišťoval se svoz velkoobjemového odpadu a v tak veliké míře svoz bioodpadu. Se stále většími náklady na svoz odpadu v poslední době stoupá také poplatek za odpad. V roce 2024 byl ve výši 850,- Kč a bude dál stoupat. Přesto výše poplatku nepokryje veškeré náklady, které obec má. Dobrou zprávou je, že se nám daří zvyšovat množství tříděného a naopak snižovat množství komunálního odpadu a plnit tak určené limity – poměr tříděného a netříděného odpadu .

Produkce odpadu za posledních 5 let:

rok	TŘÍDĚNÝ ODPAD (tuny)								NETŘÍDĚNÝ ODPAD (tuny)
	PLAST Y	SKLO	PAPÍR	KOV	NEBEZPEČNÝ	BIO	TUKY	CELKEM	SMĚSNÝ KOMUN. ODPAD
2019	3,51	2,13	1,06	-	0,084	38,00		44,8 t = 52,9 %	40 t = 47,1 %
2020	5,54	2,6	1,62	0,11	0,503	34,72	0,770	45,9 t = 54,5 %	38,24 t = 45,5 %
2021	7,26	2,43	2,46	0,75	0,519	36,65	0,060	50,13 t = 56,9 %	38,03 t = 43,1 %
2022	6,77	2,42	2,68	0,20	0,32	43,2	0,014	55,59 t = 61,53 %	34,75 t = 38,47 %
2023	6,91	2,18	2,87	0,29	0,027	64,68	0,004	76,96 t = 70,23 %	32,62 t = 29,77 %

Hluk z dopravy

Hluková studie byla vytvořena v říjnu 2006. Hladiny akustického tlaku hluku z dopravy na pozemních komunikacích nepřekračují hygienické limity

Podle výsledků měření ČHMS se sestavují imisní modely. Pro území, kde nedošlo k měření se statistickými metodami se staví model z hodnot naměřených v okolí. Protože v Zářecké Lhotě ani nejbližším okolí není monitorovací stanice, pro zjištění hodnot imisí poslouží imisní model. Uvedené údaje jsou zjištěny z modelu mapy imisí za rok 2000. Z uvedených tabulek je patrné, že v obci a okolí by neměl být překročen imisní limit.

Imise za rok 2000 – imisní model

Znečišťující látka	Roční aritmetický průměr v $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Imisní limit v $\mu\text{g}/\text{m}^3$
SO ₂	do 5	60
Prašný aerosol	20 – 30	60
NO _x	do 10	80

Zdroj: Databáze Okresního úřadu

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obec díky své malé velikosti tvoří pouze základní typ obce – obec I. stupně. Díky tomu obec dále administrativně spadá pod Choceň (obec. II. stupně) a Vysoké Mýto (obec III. stupně).

Všichni volení zástupci (7 zastupitelů) obce jsou neuvolnění. Obec zaměstnává pouze jednoho zaměstnance na zkrácený úvazek (účetní obce) a nemá zřízeny žádné jiné organizace. Obec pro jiné obce nevykonává žádné činnosti.

Hospodaření obce

Rozpočet obce je každoročně vyrovnaný.

Peněžní prostředky má obec uloženy na účtu vedeném u Komerční banky v Chocni.

V posledních letech byl rozpočet obce vždy přebytkový.

Obec vlastní budovu obecního úřadu, hasičskou zbrojnici a kapličku, které se snaží průběžně opravovat. Jejich stav je v současnosti vyhovující. Sál obecního úřadu a klubovna jsou krátkodobě pronajímány zejména k soukromým oslavám. Hlavní cíl obce ale je, aby vlastněné budovy sloužily zejména občanům obce, tzn. veřejným účelům.

Obec je vedle toho dlouhodobě velmi aktivní při získávání dalších finančních zdrojů (zejména u nenárokových dotací) než jen těch, které jí dle rozpočtového určení daní každoročně přichází ze státního rozpočtu.

Získané dotace v obci Zářecká Lhota od roku 2003

Rok	Název akce	Poskytovatel dotace	Náklady celkem	Poskytnutá dotace	%	Spoluúčast obce
2003	notebook	Pardubický kraj	44 000 Kč	40 000 Kč	91	4 000 Kč
2003	kříž - Boží muka (konzervování)	Mikroregion Vysokomýtsko	30 000 Kč	20 000 Kč	67	10 000 Kč
2004	věcné vybavení SDH	Pardubický kraj-IZS	16 412 Kč	10 000 Kč	61	6 412 Kč
2004	oprava budovy OÚ-I. etapa	Pardubický kraj-POV	611 000 Kč	180 000 Kč	29	431 000 Kč
2005	cesta podél náhonu	Pardubický kraj-POV	200 000 Kč	120 000 Kč	60	80 000 Kč

2006	uzemní plán I.etapa	Pardubický kraj	66 000 Kč	46 000 Kč	70	20 000 Kč
2006	PC knihovna	Pardubický kraj	25 678 Kč	20 000 Kč	78	5 678 Kč
2006	oprava budovy OÚ- II.etapa	Pardubický kraj-POV	877 217 Kč	120 000 Kč	14	757 217 Kč
2006	hasičská zbrojnice - pergola	Mikroregion Vysokomýtsko	110 000 Kč	45 000 Kč	41	65 000 Kč
2006	kaplička - okna,dveře,okapy	Mikroregion Vysokomýtsko	120 000 Kč	60 000 Kč	50	60 000 Kč
2006	obnova,výchova porostu	Pardubický kraj	6 480 Kč	6 480 Kč	100	0 Kč
2006	oprava komunikace po povodni	MMR ČR	81 736 Kč	80 000 Kč	98	1 736 Kč
2007	uzemní plán II.etapa	Pardubický kraj	44 400 Kč	33 000 Kč	74	11 400 Kč
2007	oprava hřiště, střechy, klubovny mládeže	Pardubický kraj-POV	240 183 Kč	120 000 Kč	50	120 183 Kč
2008	oprava místních komunikací	Pardubický kraj-POV	240 142 Kč	120 000 Kč	50	120 142 Kč
2008	cyklostezka I.etapa	SFDI	1 276 077 Kč	738 000 Kč	58	538 077 Kč
2009	obnova,výchova porostu	Pardubický kraj	4 080 Kč	4 080 Kč	100	0 Kč
2009	oprava místních komunikací	Pardubický kraj-POV	203 745 Kč	120 000 Kč	59	83 745 Kč
2009	oprava rybníka	SFZP, ERDF	3 370 792 Kč	3 033 713 Kč	90	337 079 Kč
2009	czechpoint	MV ČR	84 968 Kč	70 878 Kč	83	14 090 Kč
2010	projekt kanalizace, územní řízení	Pardubický kraj	442 187 Kč	250 000 Kč	56	192 187 Kč
2010	věcné vybavení SDH	Pardubický kraj-IZS	35 500 Kč	25 000 Kč	70	10 500 Kč

2010	místní komunikace	Pardubický kraj	238 744 Kč	100 000 Kč	42	138 744 Kč
2010	oprava fasády kapličky	SZIF	360 000 Kč	200 200 Kč	56	159 800 Kč
2010	oprava fasády hasičské zbrojnice	Pardubický kraj-POV	200 000 Kč	120 000 Kč	60	80 000 Kč
2011	úprava veř. prostr.-vývěsky, cesta Draha	Pardubický kraj - POV	203 031 Kč	120 000 Kč	59	83 031 Kč
2011	obnova, výchova porostu	Pardubický kraj	9 080 Kč	9 080 Kč	100	0 Kč
2011	projekt kanalizace	Pardubický kraj	432 000 Kč	250 000 Kč	57	182 000 Kč
2012	oprava střechy kaplička	Mikroregion Vysokomýtsko	95 444 Kč	56 000 Kč	59	39 444 Kč
2012	úprava veř. prost.-chodníky, komunikace	Pardubický kraj-POV	197 126 Kč	100 000 Kč	51	97 126 Kč
2013	úprava veřejných prostranství	Pardubický kraj - POV	204 928 Kč	100 000 Kč	48	104 928 Kč
2013	cyklostezka II. etapa	SFDI	3 761 242 Kč	2 173 000 Kč	57	1 588 242 Kč
2014	Kontejnerová plocha u OÚ Zářecká Lhota	Pardubický kraj - POV	219 087 Kč	100 000 Kč	45	119 087 Kč
2015	Auto pro SDH	Pardubický kraj - POV	133 598 Kč	80 000 Kč	60	53 598 Kč
2015	místní komunikace v Loutovci	Pardubický kraj - POV	275 000 Kč	100 000 Kč	36	175 000 Kč
2016	místní komunikace	MMR ČR	800 000 Kč	600 000 Kč	75	200 000 Kč
2016	Tenisová zeď a srovnání pozemku po drůbežárnách	Pardubický kraj - POV	283 000 Kč	100 000 Kč	35	183 000 Kč
2016	Tenisová zeď	Mikroregion Vysokomýtsko	105 270 Kč	35 000 Kč	33	70 270 Kč
2017	Plot na hřišti I.	Mikroregion Vysokomýtsko	100 000 Kč	37 000 Kč	37	63 000 Kč

2017	oprava budovy OÚ	Pardubický kraj - POV	214 216 Kč	100 000 Kč	46	114 216 Kč
2018	oprava budovy OÚ II.	Pardubický kraj - POV	306 915 Kč	150 000 Kč	46	156 915 Kč
2018	Plot na hřišti II.	Mikroregion Vysokomýtsko	120 000 Kč	66 092 Kč	37	53 908 Kč
2019	oprava budovy OÚ	Pardubický kraj - POV	555 618 Kč	160 000 Kč	29	395 618 Kč
2019	obnova, výchova porostu	Pardubický kraj	9 600 Kč	9 600 Kč	100	9 600 Kč
2020	oprava budovy OÚ II.	Pardubický kraj - POV	371 707 Kč	80 000 Kč	22	291 707 Kč
2020	obnova, výchova porostu	Pardubický kraj	27 000 Kč	27 000 Kč	100	27 000 Kč
2020	Oplocenky	Pardubický kraj	12 375 Kč	12 375 Kč	100	12 375 Kč
2020	Kůrovcová kalamita	Pardubický kraj	51 657 Kč	51 657 Kč	100	51 657 Kč
2020	Kompostéry	MMR ČR	289 819 Kč	246 346 Kč	85	43 473 Kč
2020	cyklostezka III.etapa	MMR ČR prostřednictvím MAS Nad Orlicí	1 969 963 Kč	1 871 465 Kč	95	98 498 Kč
2021	POV - vrata SDH	Pardubický kraj	164 443 Kč	72 000 Kč	44	92 443 Kč
2022	POV - autobusová čekárna	Pardubický kraj	193 977 Kč	100 000 Kč	52	93 977 Kč
2022	SDH - kalové čerpado	Pardubický kraj	23 106 Kč	15 000 Kč	65	8 106 Kč
2023	SDH - elektrocentrála	Pardubický kraj	29 929 Kč	15 000 Kč	50	14 929 Kč
2023	Obnova lesních porostů do 40 let věku	Pardubický kraj	201 783 Kč	42 340 Kč	21	159 443 Kč
2023	POV 2023 – „OÚ – II. etapa vytápění“	Pardubický kraj	201 783 Kč	120 000 Kč	59	81 783 Kč

2024	POV - sekací traktůrek	Pardubický kraj	232 850 Kč	135 000 Kč	58	97 850 Kč
SUMA			20 724 888 Kč	#####		8 009 214 Kč

(Vysvětlivky: SDH – Sbor dobrovolných hasičů, IZS – Integrovaný záchranný systém, POV – Program obnovy venkova, SFDI – Státní fond dopravní infrastruktury, SFZP – Státní fond životního prostředí, ERDF – Evropský fond regionálního rozvoje, SZIF – Státní zemědělský intervenční fond)

Bezpečnost

Prevence kriminality není v obci řešena. Přestupková komise v obci také není zřízena, tuto činnost pro obec vykonává Město Choceň. Nejbližší hasičský záchranný sbor a oddělení policie se nachází v Chocni. Způsob varování a předcházení povodním je zpracován v Povodňovém plánu obce Zářecká Lhota.

Vnější vztahy a vazby

V roce 2001 se obec stala členem Mikroregionu Vysokomýtsko, což je dobrovolný svazek obcí z okolí Vysokého Mýta. Jeho cílem je podpora společných aktivit členských obcí. Velice úspěšnou akcí pořádanou tímto svazkem je ples Mikroregionu Vysokomýtsko, který se koná pravidelně každý rok v listopadu v některé z členských obcí. Občané Zářecké Lhoty se pravidelně této kulturní akce hojně účastní. Obec Zářecká Lhota ve spolupráci s Mikroregionem Vysokomýtsko využívá dotace, které byly využity např. na opravu křížku, kapličky, sportoviště.

V dubnu roku 2008 poskytla obec Zářecká Lhota své katastrální území pro působnost Místní akční skupiny Nad Orlicí, členem však není. MAS Nad Orlicí je obecně prospěšná společnost, která sdružuje venkovské podnikatele, hospodáře, spolky a obce s cílem dosáhnout lepšího rozvoje venkova v kraji tří Orlic. Prostřednictvím této MAS může obec, podnikatelé, občanská sdružení a další subjekty z obce Zářecká Lhota získat dotace na své projekty. Obecní úřad proto pravidelně zveřejňuje dotační výzvy podnikatelům a neziskovým organizacím ve spolupráci s touto Místní akční skupinou. Samotná obec prostřednictvím MAS realizovala projekt opravy kapličky v roce 2010.

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

SWOT analýza

Souhrnný popis hlavních vnitřních a vnějších faktorů, které mají vliv na rozvoj obce. Vnitřními faktory jsou silné stránky, tj. pozitivní (nadprůměrné) skutečnosti a slabé stránky, tj. problémy, negativní skutečnosti, které způsobují obci problémy. Vnější faktory většinou obec nemá možnost svými silami ovlivnit; pojmenovány jsou jako příležitosti a hrozby.

Jednotlivé výroky ve SWOT analýze byly diskutovány na setkání členů pracovní skupiny, která byla vytvořena ze zástupců vybraných skupin občanů obce pro potřeby tvorby PRO. Členové pracovní skupiny následně jednotlivé výroky obodovali dle jejich významnosti a souhrnný výsledek je představen v níže uvedené tabulce.

Výroky jsou seřazeny od nejvíce závažných až po nejméně závažné.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. Klidné místo k bydlení v zázemí města 2. Rychlá (2 km), snadná (pěšky, na kole, autem, autobusem) a bezpečná (nový povrch komunikace, cyklostezka) dostupnost spádového města Choceň 3. Zavedený kulturní život a akce v obci 4. Blízkost železničního uzlu a tím i snadná dostupnost krajského města veřejnou dopravou 5. Kvalitní životní prostředí a okolní krajina v obci a jejím okolí 6. Absence velkých průmyslových podniků 7. Bezpečná bezmotorová doprava do zázemí spádového města – cyklostezka 8. Vybudované zázemí pro děti 9. Zázemí pro sportovní a kulturní akce 10. Dlouhodobé zvyšování počtu obyvatel obce 11. Dobrá dosažitelnost řady větších měst 12. Dobré vztahy mezi sousedy, lidé se dobře znají a pomáhají si 13. Nízká nezaměstnanost 14. Důvěra občanů ve vedení obce, které s nimi komunikuje, obrací se na ně, má o ně zájem 15. Dostupnost základních potravin v obci	1. Nekoordinovaná výstavba v obci 2. Eroze půdy (zejména v jižní části katastru obce) a občasné záplavy (u říčního toku Tiché Orlice) 3. Obci chybí kanalizace 4. Téměř žádná nabídka pracovních příležitostí přímo v obci 5. Absence školských a zdravotnických zařízení 6. Nepřipravené plochy pro bydlení 7. Absence většího počtu zájmových sdružení 8. Chybějící veřejné osvětlení v určitých částech obce 9. Rychlost dopravy přes obec 10. Malá informovanost o aktivitách místních podnikatelů – jejich existence a činnosti 11. Předimenzovaný územní plán 12. Nedostatečné zázemí, pokud se obec rozroste 13. Lavičky, informační tabule u cyklostezky

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
1. V budoucím období využití finančních prostředků nejen z Evropské unie, ale také ze státní a krajské úrovně pro rozvoj regionů 2. Další rozvoj komplexní nabídky ve městě Choceň (pracovní příležitosti, veřejné služby, komerční služby atd.) 3. Rozvoj celého regionu prostřednictvím působení místní akční skupiny a svazku obcí 4. Obnovení zacílení národní regionální politiky na obce a mikroregiony jako důležité aktéry rozvoje území 5. Rozvoj a podpora spolupráce s okolními obcemi 6. Zlepšení dopravního napojení celého regionu prostřednictvím nově vybudované silniční komunikace R35 (vzdálenost od obce 10 km) 7. Široká podpora rozvoje malého a středního podnikání na jednotlivých územních úrovních České republiky 8. Podpora aplikace celosvětových trendů v oblasti udržitelného rozvoje a hospodaření v krajině	1. Nevhodný způsob obdělávání půdy v okolních katastrech obcí způsobující erozi půdy 2. Nevhodně nastavená sociální a rodinná politika státu (demografický úbytek, stárnutí populace...) 3. Snížení nebo zúžení finanční podpory z EU, od státu či Pardubického kraje 4. Významné zesílení suburbanizačních trendů v oblasti bydlení, které vyvolávají tlak na intenzivní a nekoordinovanou výstavbu 5. Ekonomické recese, koronavirová recese 6. Zvyšující se frekvence výskytu negativních jevů počasí (bleskové povodně, vichřice...) 7. Další odkládání modernizace železničního koridoru a zejména výstavby rychlostní komunikace R35 8. Významný zásah do krajinného rázu v případě realizace kanálu Dunaj-Odra-Labe využívající říční tok Tiché Orlice

Limity budoucího rozvoje obce Zářecká Lhota

Velmi důležité východisko pro navrhované budoucí rozvojové aktivity v obci představují různé limity jejího rozvoje, jejichž příčina může být velmi různorodá – od územně plánovacích dokumentů obce či vyššího územního celku (např. kraje), přes různě lokalizované stavby v okolí obce až po konkrétní situaci v dílčích lokalitách samotné obce.

V obci Zářecká Lhota se vyskytuje několik takových limitů budoucího rozvoje, které mají různou významnost.

Asi tím nejvýznamnějším se v současnosti jeví rozsah vymezených ploch pro bydlení v územním plánu obce. Plochy pro bydlení jsou v současném územním plánu obce dimenzovány pro budoucí zvýšení počtu obyvatel obce téměř na trojnásobek, což je hodnota, kterou si dle výsledků dotazníkového šetření většina obyvatel obce nepřeje. Navíc se jedná o plochy, které nejsou většinou ve vlastnictví obce, a pokud k tomu přidáme atraktivní polohu obce v bezprostředním zázemí města Choceň a ekonomické oživení, tak existuje významné riziko budoucí nekoordinované zástavby v obci.

Další limity, které se dotýkají obce, již nenabývají takových vlivů. Ze zamýšlených staveb lze jmenovat uvažovanou přestavbu úseku železniční trati Choceň – Brandýs nad Orlicí, u kterého je nutné počítat i příslušným bezpečnostním koridorem. To může mít částečný vliv na

sever katastru obce. Různé významné stavby bývají také součástí závazných územně plánovacích dokumentů vyšších územních celků (např. Zásady územního rozvoje Pardubického kraje, 2010).

Mezi další limity budoucího rozvoje mohou patřit i různé stavby či jevy, které například převážně existují spíše v zázemí obce nebo se jí jen dotýkají, ale mají na ní určitý vliv. Takovým příkladem může například být Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). Obec Zářecká Lhota se dotýká například CHOPAV Východočeská křída. Dále se na části území obce vyskytuje zátopové území řeky Tiché Orlice, což může významně ovlivnit budoucí výstavbu v této severní části obce apod. Okolo řeky je také vyhlášen Přírodní park Orlice, který má své regule. Významnějším limitem nebo spíše ohrožením se v posledních letech také ukazuje způsob zemědělského hospodaření na katastru obce a jejích sousedů, kdy dochází k nadměrné erozi půdy, jejíž důsledky způsobují i občasné škody na majetku obyvatel obce.

Každé území má své limity rozvoje různého rozsahu. Konkrétní přehled všech těchto limitů obce Zářecké Lhota je uveden v územním plánu obce. K těmto limitům je potřebné přihlížet při formulování návrhové části PRO zejména u plánování již konkrétních rozvojových aktivit, a proto patří mezi významná východiska budoucího rozvoje obce.

Je také důležité, aby budoucí PRO respektoval hlavní směry strategické dokumenty vyšších územních celků – kraje a státu (např. Program rozvoje Pardubického kraje 2012–2016 nebo Strategii regionálního rozvoje České republiky 2014–2020).

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 STRATEGICKÁ VIZE

Vize představuje dlouhodobý obraz o budoucnosti obce, o tom, jak se bude obec měnit a zlepšovat. Vize je tzv. „směrovkou“ rozvoje a zároveň představuje cílový stav obce.

Strategická vize obce je definována zejména na základě výsledků a závěrů předchozích bodů analytické části (části A). Naplnění vize bude dosaženo realizací tohoto Programu rozvoje obce a následně na něj navazujících dokumentů stejného charakteru, neboť časový horizont vize obce Zářecká Lhota je definován na období 20 let, tzn. do roku 2033.

STRATEGICKÁ VIZE OBCE ZÁŘECKÁ LHOTA JE DEFINOVÁNA TAKTO:

Obec Zářecká Lhota je klidným místem pro bydlení v zázemí města Choceň, které má dostupné služby i pro naše obyvatele. Obec nabízí dostatečný kulturní život pro všechny věkové kategorie obyvatel a průběžně zajišťuje obnovu a uchování okolní přírody pro další generace.

B.2 PROGRAMOVÉ CÍLE

Programové cíle stanovují, čeho chce obec Zářecká Lhota dosáhnout realizací svého programu rozvoje. Časově se váží k platnosti dokumentu, tj. pro obec Zářecká Lhota jsou formulovány na období 2025 - 2030 Programové cíle jsou stanoveny na základě definovaných problémů i potřeb občanů obce a mají vyjadřovat žádoucí stav obce, kterého by mělo být dosaženo do konce platnosti tohoto dokumentu.

- 1) **Vytvořit podmínky pro klidné bydlení v kvalitní krajině a zdravém životním prostředí**
- 2) **Udržet kvalitu infrastruktury v souvislosti s výstavbou v obci a přispívat ke zlepšování stavu veřejného prostranství a obecních budov a zařízení**
- 3) **Podporovat společenský život obce**
- 4) **Zintenzivnit vnitřní a vnější vztahy obce**

B.3 OPATŘENÍ

Opatření obce jsou definována jako zásadní úkoly k naplnění stanovených programových cílů a formulují přístup k řešení jednotlivých témat. Odvíjí se od programových cílů a mají střednědobý charakter, předpoklad jejich realizace je v celém návrhovém období tohoto dokumentu nebo ve stanoveném kratším časovém úseku.

Cíl 1: Vytvářet podmínky pro klidné bydlení v okolí kvalitní krajiny a zdravého životního prostředí

Opatření 1.1: Koordinace výstavby

Územní plán – úkol pro zastupitelstvo nebo v případě potřeby opět hlasovat o snížení ploch k bydlení v územním plánu. (Současný územní plán neumožňuje výraznější regulaci výstavby v obci a naopak umožňuje nárůst obyvatel až na 600, ale většina obyvatel dle dotazníkového šetření si představuje jako ideální obec o 300 obyvatelích. Z tohoto pohledu se nabízí prostor pro změnu územního plánu.)

Opatření 1.2: Podpora péče o životní prostředí

Eroze půdy – protipovodňová opatření - jednat s vlastníky pozemků a ZOD

Rybník a retenční nádrž – údržba

Lesy obce – zachovat pěkný stav lesů, udržet samostatnost v hospodaření, oprava cest

Zeleň – údržba travních ploch

Cíl 2: Udržet a zlepšit kvalitu infrastruktury v souvislosti s výstavbou v obci a přispívat ke zlepšování stavu veřejného prostranství a obecních budov a zařízení

Opatření 2.1: Údržba, rekonstrukce a budování dopravní infrastruktury

Údržba místních komunikací – průběžné opravy komunikací

Parkoviště – u hřiště

Opatření 2.2: Údržba, rekonstrukce a budování technické infrastruktury

Kanalizace

Údržba stávající infrastruktury a dobudování trativodů směrem k řece. Výstavba nové jednotné kanalizace splaškových vod s ČOV byla nad možnostmi obce. Obec má platné povolení vypouštění odpadních vod, v roce 2025 bude probíhat detailní prohlídka septiků, jímek a DČOV jednotlivých domácností a navrženy možnosti čištění odpadních vod.

Vodovod

Síť, která se obci podařila vybudovat se převedla na VAK, který by měl provádět údržbu a opravu v případě havárií. Pokud jde o investice, např. nové nadzemní hydranty, tyto budou i nadále na náklady obce. Konceptně by bylo dobré napojení obce na druhý přívod vody od Chocně, aby byl pokryt přívod vody v případě výpadku od Sv. Jiří.

Veřejné osvětlení

V uplynulých letech se podařilo realizovat veřejné osvětlení novými LED svítidly podél cyklostezky na celém katastrálním území Zářecká Lhota v obci i mimo obec až do Chocně. Bylo provedeno osvětlení kolem hřiště a v centrální části směrem k čp.8. Zbývá nasvítit několik ulic a nasvícení nového zastavěného území. Následně budeme hledat zdroj financování.

Opatření 2.3 Komplexní péče o rozvoj obecního majetku a veřejných prostranství

Údržba budovy obecního úřadu, klubovny, kapličky, hasičské zbrojnice – budovy SDH, modernizace.

Hřiště – údržba atrakcí, hrací plochy, sportoviště, zařízení

Doprovodná architektura v krajině (lavičky ve vsi, na hřišti, u rybníka, odpočinková zóna na návsi – zázemí s altánem, informační tabule jednotlivě nebo naučná stezka – u rybníka pověsti k místu, v Loutovci ptakoještěř, v Hrádníkách tvrz). Motivace k většímu třídění odpadu (dostatek nádob, kontejnerů).

Cíl 3: Podporovat současný rozsah společenského života obce

Opatření 3.1 Podpora a budování volnočasových aktivit v obci

Podpora a udržení stávajících společenských akcí

Umožnit zavedení nových společenských akcí (např. podzimní měsíce, společný zájezd do divadla, exkurze apod.)

Podpora práce s dětmi (Trosečníci, hasiči, sportovní aktivity)– zavedení nových aktivit pro děti nebo spolupráce s okolními obcemi – společný odvoz dětí na aktivity v okolí.

Cíl 4: Zintenzivnit vnitřní a vnější vztahy obce

Opatření 4.1: Rozvíjet informovanost v obci

Webové stránky

Vývěsky obce

Tiskové informace – do každé schránky

Emailová informovanost – udržet

Informační setkání s občany, spolky, podnikateli

Opatření 4.2: Podpora rozvoje jednotlivých subjektů v obci

Finanční podpora rozvoje SDH a dalších organizovaných spolků, kroužků

Metodická pomoc a poradenství subjektům (občané, podnikatelé, spolky) v obci – přes MAS

Informovat v tisku a na vývěškách o dotačních možnostech a nabídkách zaměstnání

Opatření 4.3: Podpořit aktivnější spolupráci s okolím

Spolupráce a členství v MAS

Spolupráce s Mikroregionem Vysokomýtsko

Spolupráce s okolními obcemi

Budování vztahů s městem Choceň

B.4 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Garantem Programu rozvoje obce Zářecká Lhota na období 2025-2030 je starosta obce, který bude odpovídat za realizaci a aktualizaci programu.

Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách obce a zároveň bude k nahlédnutí, případně i k zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.

Vždy po roce (na počátku nového roku) dojde k zhodnocení realizovaných či nerealizovaných aktivit v PRO. Pokud starosta obce nebude znát výsledky, pověří osobu, která mu údaje zajistí.

Vyhodnocení provede nejprve starosta obce, poté předloží zastupitelstvu obce k projednání..

Aktualizace programu se bude provádět podle potřeby. Dílčí revize se budou provádět nejméně jednou za rok. Proveďte je zpracovatel nebo starostou pověřená osoba na základě prostudování stávajícího programu a předložení návrhu na změnu zastupitelstvu obce.